

سومین میزگرد مشترک ایران و اوکراین در مؤسسه روابط بین‌الملل کی‌یف با سخنرانی آقایان لئونید گوبرسکی رئیس مؤسسه روابط بین‌الملل کی‌یف؛ بهمن طاهریان مبارکه سفیر جمهوری اسلامی ایران در اوکراین؛ خارچنکو معاون اول وزیر امور خارجه اوکراین و علیرضا معیری معاون آموزش و پژوهش وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران افتتاح گردید. جناب آقای معیری معاون محترم آموزش و پژوهش وزارت امور خارجه در مراسم افتتاحیه سومین میزگرد مشترک ایران و اوکراین سخنرانی خود را به شرح زیر ایراد فرمودند:

خانم‌ها، آقایان؛ حضار محترم پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ابتدا مایلم مراتب تشکر خود را از دوستان اوکراینی و جناب آقای لئونید گوبرسکی رئیس محترم دانشکده روابط بین‌الملل کی‌یف به خاطر فرصتی که برای من و همکارانم در دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران فراهم آوردند تا از شهر تاریخی کی‌یف دیدار کنیم صمیمانه ابراز نمایم. لازم است قبل از شروع کار این جلسه که در واقع سومین میزگرد روابط ایران و اوکراین می‌باشد، نکته‌ای را یادآوری کنم. ما تجربه بسیار مفیدی از برگزاری اینگونه میزگردها در توسعه روابط با کشورهایایی که از نظر ویژگیهای سیاسی-اقتصادی و فرهنگی برای ما اهمیت دارند کسب کرده‌ایم. ماهیت چنین جلساتی را روح ارتباطات انسانی، گفتگو و تبادل افکار و دیدگاه‌ها تشکیل می‌دهد، ما متوجه شده‌ایم که از این

میزگردها می‌توان به عنوان ابزاری مؤثر در برقراری، حفظ و گسترش دیالوگ و گفتگو میان مؤسسات مطالعاتی و سپس در سطوح دولتی استفاده کرد. در این میزگردها علاوه بر بازیابی و تصویب ابعاد مختلف منافع مشترک، به روابط دوجانبه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی نیز پرداخته می‌شود که البته توسط همکاران بنده مقالاتی تهیه گردیده که در جلسه امروز ارائه خواهد گردید. و نهایتاً افقهای روشنی برای آینده روابط در چارچوبهای منطقه‌ای و بین‌المللی ترسیم می‌گردد. یکی از هدفهای عمده دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی بعنوان مخزن فکری وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، ایجاد فضایی مناسب جهت شناخت زمینه‌های همکاری، رفع موانع و یافتن راهکارهای مؤثر از طریق بحث و تبادل نظر و نهایتاً دستیابی به درک خردمندانهای از ابعاد روابط فیما بین می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران از جمله اولین کشورهایایی بود که بلافاصله پس از اعلام استقلال اوکراین در ماه اوت ۱۹۹۱، آن را به رسمیت شناخت و نمایندگی سیاسی خود را در اوکراین افتتاح نمود، بدین ترتیب روابط سیاسی دو کشور عملاً آغاز و با تأسیس سفارت اوکراین در تهران روابط دو کشور توسعه بیشتری یافت. جای بسی خوشوقتی است که از بدو برقراری روابط سیاسی تاکنون اراده رهبران دو کشور همواره بر اعتلا و تعمیق مناسبات همه‌جانبه و سودمند قرار داشته است.

این اراده به صورت توافقات متعددی در عرصه‌های گوناگون سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تجلی یافته و همواره در حال گسترش و توسعه بوده است. در این راستا همکاریهای سیاسی دو کشور در سطوح دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی نقش مؤثری در توسعه روابط ایران و اوکراین برجای گذاشته است. در حال حاضر همکاریهای سیاسی دوجانبه در بالاترین سطح برقرار است و در این ارتباط تاکنون ملاقاتهای متعددی بین مقامات دو کشور در عالی‌ترین سطح صورت گرفته و چندین سند همکاری در بخشهای مختلف به امضاء رسیده است.

در بخش پژوهشی هم تاکنون اقدامات بسیاری انجام گرفته است، یادداشت تفاهمهای همکاری که بین این دانشگاه با دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه به امضاء رسیده و برگزاری میزگرد امروز نمونه‌هایی می‌باشد که نشانه موفقیت نشستهای قبلی است. امیدواریم همانطور که نیت اصلی برگزارکنندگان هم هست، گفتگوها و تبادل نظرهای امروز به شناسایی راههای عملی توسعه و تعمیق همکاریهای دو کشور چه در سطوح بین‌المللی و منطقه‌ای و چه

در سطوح روابط دوجانبه منجر شود. وجود وجوه تشابه بین دو کشور، که یکی از بارزترین آنها طی دوره انتقالی که پس از نیل به استقلال واقعی و تلاش در احراز جایگاه شایسته در جامعه جهانی است مناسبترین پروژه برای تقویت روابط و توسعه همکاریها در جهت تأمین نیازهای متقابل را فراهم می‌سازد.

تحولات چند ساله اخیر شاهد تحقق تدریجی انتظارات و توقعاتی است که رهبران دو کشور از امکانات و توانائیهای بالقوه طرفین داشته‌اند. بازدیدهای رسمی و رایزنی‌های حضوری مقامات عالی‌رتبه دو کشور با یکدیگر در سال گذشته، سفر جناب آقای خاتمی رئیس‌جمهوری جمهوری اسلامی ایران به اوکراین، سفر رسمی وزرای خارجه دو کشور به تهران و کی‌یف، سفر جناب آقای ایوان پلوش رئیس‌جمهور شورای عالی اوکراین به تهران و سفر اخیر جناب آقای کروبوی رئیس‌جمهور مجلس شورای اسلامی و سفرهایی که برای مقامات دو کشور جهت سالجاری برنامه‌ریزی شده است از جمله سفر جناب آقای دکتر عارف معاون اول رئیس‌جمهور ایران، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران، سفر وزیر علوم، تحقیقات و فن‌آوری، وزیر مسکن و شهرسازی از جمله مطالبی است که می‌تواند مورد توجه قرار گیرد.

معذالک، ظرفیت‌های موجود، توسعه و تعمیم روابط با هدف بهره‌مندی بیشتر از امکانات یکدیگر، ایجاب می‌کند که مراکز مطالعات سیاسی و استراتژیک در کی‌یف و تهران با امکانات بسیار خوب و کارشناسان ورزیده در زمینه‌های گوناگون فعالیت خود را بسط و گسترش دهند و می‌توانند با ظرفیتها و استعداد و توانایی‌هایی که دارند با بسیاری از مراکز سرشناس و معتبر بین‌المللی ارتباط و همکاری برقرار کنند و همچنین بین مراکز مشابه مطالعات سیاسی و استراتژیک ایران و اوکراین روابط کاری بگونه‌ای حکمفرما شود که پروژه‌های مشترک علمی - پژوهشی و آموزشی با محوریت کارشناسان و صاحب‌نظران این مراکز تشکیل شود و بتواند جایگاه شایسته‌ای را در تعیین و تدوین چارچوب روابط دو کشور ترسیم کند تا ما بتوانیم از این همکاریها رفتار ثمربخشی را دنبال کنیم و به الگوی خوبی برسیم که برای کشورهای دیگر قابل اجرا و تقلید باشد. درباره همکاریهای مراکز تحقیقات علمی و دانشگاهی بنده بر این باورم که ظرفیت‌های دو کشور بقدری بالاست که می‌تواند در ایران و اوکراین یک همکاری استراتژیک و بلندمدتی را در تبادل استاد و دانشجو، انتقال دانش فنی و همچنین بسط مطالعات سیاسی و بین‌المللی بهمراه داشته باشد.

به رغم اینکه همه ظرفیتها و امکانات ملی خود را برای تعمیم آموزش دانشگاهی در سطح کشورمان بکار گرفته‌ایم و یکی از بالاترین آمار تعداد دانشجویان دانشگاهها در سطح جهانی متعلق به ایران است. به علت جوان بودن جمعیت ایران هرساله گروه زیادی از فارغ‌التحصیلان دبیرستانها که توفیق ورود به مؤسسات آموزش عالی را در داخل کشور ندارند به قصد ادامه تحصیل راهی خارج از کشور می‌شوند. در این زمینه طبیعی است که تعداد زیادی از دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاههای خارج از کشور به سمت اوکراین روی می‌آورند و در حال حاضر تعداد زیادی از این دانشجویان در کشور اوکراین مشغول تحصیل می‌باشند. متقابلاً از طرف دیگر ما برای ارتقاء سطح دانش و آموزش زبان اوکراینی و روسی و همچنین همکاریهای بین‌المللی اعلام آمادگی می‌نمائیم. دانشکده روابط بین‌الملل، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی و مرکز آموزشهای دیپلماتیک وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران می‌توانند با همکاری وزارت امور خارجه، دانشکده روابط بین‌الملل و مراکز تحقیقات استراتژیک اوکراین همکاری خوبی را دنبال نمایند. همچنانکه تاکنون این همکاریها وجود داشته و علاوه بر برگزاری میزگردهای مشترک همه ساله تعدادی از دانشمندان و متخصصان اوکراینی در سمینارهای بین‌المللی ما حضور یافته‌اند و انتظار داریم متقابلاً اساتید و محققان ایرانی بتوانند از فرصتها بهره‌مند گردند.

یکی از موارد دیگر همکاریها در زمینه فرهنگی و مشخصاً آموزش زبان فارسی به علاقمندان در کشور اوکراین است، آموزش زبان فارسی در بیش از ۱۶ مرکز علمی و دانشگاهی و آموزشی اوکراین فعال است و تلاشهای بسیاری تاکنون در جهت توسعه و تجهیز مراکز آموزش زبان فارسی انجام گرفته است. اجابت اشتیاق جوانان اوکراینی به آموختن زبان فارسی را ما خدمتی به توسعه روابط فرهنگی دوجانبه و شناخت بیشتر نسل آینده دو کشور از تمدن و فرهنگ بسیار غنی و کهن یکدیگر ارزیابی می‌کنیم و به استمرار آن هم اهتمام خواهیم داشت. دریغ است سرزمین فرهنگ پروری چون اوکراین که مستشرقی چون «اتانانگل کریمسکی» را در دامان خود پرورانده، با وجود آن همه استعداد درخشان در مجامع دانشگاهی خود، اینک از داشتن ایران‌شناسانی برجسته و مشابهی محروم بماند. امیدوارم با برنامه‌ریزیها و تبادلاتی که در این زمینه وجود دارد هر روز شاهد رشد و توسعه بیشتر روابط در تمامی زمینه‌ها باشیم. مجدداً از همه دست‌اندرکاران برگزاری این میزگرد متشکرم

میزگرد مزبور پس از مراسم افتتاحیه در سه قسمت به کار خود ادامه داد و پژوهشگران، محققان و اساتید دانشگاه ضمن ارائه مقالات خود به بحث و بررسی پیرامون جوانب مختلف روابط و توسعه همکاریهای دو کشور پرداختند. عناوین جلسات عبارت بودند از:

۱. همکاریهای فرهنگی ایران و اوکراین،

۲. ابعاد اقتصادی مشارکت ایران و اوکراین،

۳. محتوای سیاسی روابط ایران و اوکراین.

در بخش همکاریهای فرهنگی ایران و اوکراین که بخش نخست پس از افتتاحیه بود چهار سخنرانی توسط خانمها صادقین، استاد زبان فارسی دانشگاه شفچنکو با عنوان «تمدن و فرهنگ ایرانی»؛ آنابوچار نیکوا، فارغ التحصیل رشته زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شفچنکو با عنوان «دشواریهای معادل سازی زبان فارسی و اوکراینی»؛ آکسانا گانزوا، استاد زبان فارسی دانشگاه بین المللی حقوق و زبان شناسی کی یف با عنوان «آموزش زبان فارسی در اوکراین» و آقای حسن نیازی، کارشناس مرکز مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی با عنوان «بررسی روابط علمی و فرهنگی ایران و اوکراین» ارائه گردید.

سخنرانیهای ارائه شده بیشتر پیرامون همکاریهای فرهنگی و علمی دو کشور ایران و اوکراین بود که نشان از اهمیت و توجه خاص طرفین به توسعه و تعمیق روابط فرهنگی دو ملت است. البته اساتید زبان فارسی بیشتر به مشکلات موجود بر سر راه آموزش زبان و ادبیات فارسی در اوکراین اشاره داشتند که نبود فرهنگ لغت اوکراینی به فارسی، کمبود منابع فارسی برای استفاده دانشجویان و زبان آموزان اوکراینی، عدم دسترسی به منابع غنی تاریخی و ادبی، نبود سیستم آموزشی واحد و هماهنگ در خصوص آموزش زبان فارسی و پایین بودن سطح سواد برخی از افراد که در امر آموزش به دانشجویان اوکراینی فعال هستند مهمترین مواردی بود که به آن اشاره شد.

موضوع دومین بخش میزگرد، روابط اقتصادی دو کشور ایران و اوکراین بود که در این قسمت آقایان پروفیسور فیلیپنکو، رئیس دپارتمان روابط اقتصاد بین الملل مؤسسه روابط بین الملل کی یف مقاله خود را با عنوان «پتانسیل روابط دوجانبه تجاری و اقتصادی ایران و اوکراین» ارائه نمود.

وی ضمن اشاره به نوسازی و دگرگونی صنایع ایران گفت: اوکراین آماده کمک به صنایع

ایران در زمینه‌های مختلف می‌باشد. البته باتوجه به ظرفیتهای دو کشور شاخص مبادلات تجاری مطلوب نمی‌باشد و سفر آقای خاتمی نقش بسزایی در افزایش مبادلات تجاری داشت. البته در صادرات و واردات توازنی وجود ندارد. سؤال اینجاست که چه راههایی برای توسعه روابط وجود دارد؟ وی گفت: مشکل اقتصادی دو کشور را باید به صورت دو اقتصاد مکمل یکدیگر تغییر داد. در قالب گفتگوی تمدن‌ها جاده ابریشم را فعال نمود و نقش دو کشور ایران و اوکراین را پررنگ کرد. همچنین ایجاد مراکز اقتصادی در منطقه با مرکزیت ایران و اوکراین به توسعه اقتصادی دو کشور می‌تواند کمک نماید. ارتباطات بانکی بسیار مهم است که فاقد آن هستیم.

سخنران بعدی دکتر بهرام امیراحمدیان از دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی مقاله خود را با عنوان «بررسی راههای گسترش همکاریهای تجاری - اقتصادی میان ایران و اوکراین» ارائه نمود. وی ضمن اشاره به آغاز روابط اقتصادی ایران و اوکراین بعد از استقلال اوکراین گفت: اگرچه اطلاعات تاریخی اندکی در مورد روابط بین ایران و اوکراین، در دوره قبل از شوروی در دست است، ولی بی‌شک ایرانی‌ها و اوکراینی‌ها در قالب اتحاد جماهیر شوروی نیز مبادلاتی داشته‌اند که بیشتر در چارچوب اتحاد شوروی تنظیم می‌شد. نخستین اطلاعات ما درباره روابط فیما بین تجاری به سال ۱۹۹۳ یعنی حدود دو سال پس از استقلال می‌رسد.

از آغاز برقراری روابط دیپلماتیک بین ایران و اوکراین تا پایان سال ۲۰۰۲، جمعاً ۴۲ سند همکاری بین دو کشور به امضا رسیده است که مشتمل بر ۳ بیانیه، ۲۲ یادداشت تفاهم، ۱۰ موافقتنامه، یک اعلامیه، یک توافقنامه، یک معاهده، یک اعلامیه مشترک و ۳ پروتکل می‌باشد. برقراری مناسبات اقتصادی در زمینه حمل و نقل، پروژه مشترک ساخت هواپیمای مسافربری ایران ۱۴۰، تشکیل کمیسیونهای همکاریهای اقتصادی و تجاری ایران و اوکراین و امضای اسناد مربوط به گسترش همکاریهای اقتصادی دو کشور است.

بررسی مناسبات تجاری بین ایران و اوکراین نشان میدهد که واردات ایران از اوکراین شامل فولاد و آهن، میله، لوله، پروفیل، ماشینهای صنعتی، واگن قطار، انواع کاغذ و مقوا، و اخیراً گندم (به مقدار ۵۲ هزار تن به ارزش ۶/۸ میلیون دلار) و جمعاً حدود ۱۲۰ قلم تعرفه کالا و گروه کالایی را شامل می‌شود.

صادرات ایران به اوکراین متنوعتر از واردات ایران از اوکراین است که شامل حدود ۲۷۰ قلم تعرفه کالایی است. این اقلام شامل لوازم خانگی، محصولات متنوع کشاورزی، منسوجات،

مبلمان، سنگهای ساختمانی، کُرک (به مقدار ۲۵/۵ میلیون دلار)، لوازم پلاستیکی، کف پوش و بسیاری اقلام متنوع دیگر است.

در سال ۱۹۹۳ (۱۳۷۲) در اولین سال آغاز مبادلات تجاری ایران با اوکراین، ایران جمعاً ۳۱/۲ میلیون دلار کالا از اوکراین وارد کرده است که مرتبه ۳۱ را در بین کشورهای طرف واردات ایران به خود اختصاص داده است. در این سال اوکراین سهمی برابر ۰/۴۲۷ درصد از کل واردات ایران داشت. مجموع واردات ایران در این سال، برابر ۲۰ میلیون دلار بود. در دوره مورد بررسی روند واردات ایران از اوکراین دارای نوسان بوده است. به طوری که در سال ۱۳۷۳ حجم واردات ایران از اوکراین ۵۳ درصد افزایش داشته و در سال بعد ۲۴ درصد کاهش. در این دوره بیشترین حجم واردات ایران از اوکراین مربوط به سال ۲۰۰۲ (۱۳۸۱) است که مقدار آن به ۱۹۴/۸ میلیون دلار افزایش یافته است. براساس آخرین اطلاعات موجود از گزارش گمرک ایران ارزش واردات ایران از اوکراین نسبت به سال قبل حدود ۵۶/۸ درصد افزایش داشته است. در این سال اوکراین در مرتبه ۲۵ در بین ۱۱۲ کشوری قرار داشته که ایران واردات خود را از آنها انجام داده است و سهم اوکراین از کل واردات ایران (۲۲/۳ میلیون دلار) حدود ۰/۸۷۵ درصد بوده است. گسترش فعالیتهای گردشگری در راستای توسعه همکاریهای اقتصادی و فرهنگی دو کشور توصیه می شود.

سومین سخنران بخش اقتصادی، خانم نوویکووا بود که به طور مشترک با خانم پریگر، از مؤسسه ملی مسائل امنیت بین المللی کی یف مقاله ای با عنوان «همکاری ایران و اوکراین در بخش حمل و نقل» ارائه دادند. ایشان ضمن اشاره به مسیرهای حمل و نقل متعدد دو کشور، پتانسیل های راه آهن، جاده ای و بنادر و هوایی گفتند که دو کشور مایل به توسعه و پیشرفت این کریدورها هستند.

پروژه کریدور شمال و جنوب ارتباط اروپا با کشورهای خلیج فارس و خاور دور را تأمین می کند. ایران در اکثر سازمان های حمل و نقل اروپایی و خاور دور عضو است و فعالیت مؤثری دارد. اوکراین در سال ۲۰۰۰ موافقت نامه همه جانبه ای با ایران در زمینه حمل و نقل بین المللی امضا نمود. ایران و افغانستان درخواست مشارکت در کریدور تراسیکا را دارند.

یکی از محورهای مهم تأمین انرژی و گاز مصرفی اوکراین ایران است و انتقال گاز ایران به اروپا از مسیر اوکراین میسر می باشد و سالانه می توان ۵۰ میلیارد متر مکعب گاز از طریق این لوله

منتقل کرد. اوکراین قصد دارد سالانه ۱۰ تا ۱۵ میلیارد متر مکعب گاز از ایران وارد نماید. به هر صورت دورنمای همکاری دو کشور در بخش انرژی و نفت و گاز بسیار مثبت و امیدوارکننده است. آخرین سخنران بخش روابط اقتصادی خانم ژانو دانشجوی دانشکده روابط بین‌الملل کی‌یف بود که مقاله خود را با عنوان «مبنای قرارداد همکاری اقتصادی ایران و اوکراین» ارائه داد. وی تأسیس اتاق بازرگانی مشترک بین دو کشور را گام مهمی در جهت توسعه روابط و همکاری‌های اقتصادی و تجارت دو کشور دانست. تفاهمنامه منعقد شده بین وزارت نفت ایران و وزارت سوخت اوکراین گام مهمی در بخش انرژی است که سالانه ۱۰ تا ۱۵ میلیارد متر مکعب گاز از ایران وارد اوکراین می‌گردد. اوکراین ظرفیت انتقال سالانه ۱۸۰ میلیارد متر مکعب گاز از ایران به اروپا را دارد. در بخش صنعت اوکراین سالانه ۲۹۰ هزار تن آهن آلات به ایران صادر می‌کند که این رقم تا چهار میلیون تن قابل افزایش است.

بخش سوم از میزگرد مربوط به روابط سیاسی دو کشور ایران و اوکراین بود که در این قسمت ابتدا آقای افشار سلیمانی مایوسف رئیس اداره اول کشورهای مشترک‌المنافع مقاله‌ای با عنوان «بررسی روابط سیاسی ایران و اوکراین» ارائه داد. وی ضمن اشاره به تاریخ روابط دو کشور از بدو برقراری روابط سیاسی گفت: هم‌اکنون دهه اول روابط خاتمه یافته و یک سالی است که دهه دوم آغاز شده است. روابط دوجانبه براساس یادداشت تفاهم‌های دوجانبه متعددی که منعقد شده نهادینه گردیده و سفر مقامات عالی‌رتبه دو کشور روابط سیاسی را ارتقاء بخشیده است. در سطح بین‌المللی همواره دو کشور حامی یکدیگر بوده‌اند و دعوت از نماینده ایران جهت شرکت در اجلاس گوام در یالتا نشان از سطح خوب روابط دارد. تنها موارد منفی در سابقه روابط، موضوع رأی ممتنع اوکراین به قطعنامه حقوق بشر و خودداری اوکراین از تحویل توربین‌های نیروگاه بوشهر به روسیه بود که تا حدودی در سال ۱۳۷۶ سطح روابط را کاهش داد ولی بعد از آن، روابط همواره رو به گسترش بوده است.

دومین سخنران آقای میدان، رئیس آکادمی دیپلماتیک وزارت امور خارجه و اولین سفیر اوکراین در ایران بود که مقاله خود را با عنوان «چشم‌انداز توسعه همکاری ایران و اوکراین» ارائه کرد. ایشان بررسی روابط دو کشور را در سه دوره بیان نمود:

دوره اول سال‌های ۱۹۹۱ و ۱۹۹۲ که ایران ابتدا جمهوری اوکراین را به رسمیت شناخت و سپس سفارتخانه خود را تأسیس کرد و آغاز روابط سیاسی دو کشور بود. دوره دوم موضوع رأی

ممتنع اوکراین به قطعنامه حقوق بشر و عدم تحویل توربین‌های نیروگاه بوشهر که موضوع از طریق سیاسی باید حل می‌شد و دوره سوم از زمان سفر ریاست جمهور جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۰۲ به کی‌یف بود که باید از این تحولات اخیر در تعمیق روابط بهره ببریم.

سومین سخنران آقای استادنچنکو از دپارتمان سیاستهای تطبیقی و مطالعات منطقه‌ای مؤسسه روابط بین‌الملل بود که با عنوان «فعال‌سازی دیپلماسی کنونی اوکراین در خاورمیانه» سخنرانی نمود. وی گفت: پس از استقلال اوکراین در سال ۱۹۹۱، ابتدا به سمت آمریکا و سپس روسیه گرایش داشتیم. ولی در ابتدای قرن بیست و یک گرایش جدیدی بروز نمود که می‌توان از جمله به گرایش به سمت ایران اشاره کرد. اوکراین در آمریکا و روسیه شانس فعالیت اقتصادی ندارد. پس باید برای ورود به رقابت اقتصادی متوجه سایر کشورها گردد و سفر اخیر مقامات اوکراینی به لیبی را شاید بتوان نشانه‌ای از بروز این رویکرد جدید در بین مقامات اوکراین دانست.

چهارمین سخنران بخش روابط سیاسی، آقای اگناتیف از دپارتمان سیاستهای تطبیقی و مطالعات منطقه‌ای مؤسسه روابط بین‌المللی کی‌یف بود که مقاله خود را تحت عنوان «ایران به دنبال نقش خود در شکل نوین روابط بین‌المللی» ارائه کرد. وی گفت: ایران اصولاً به دنبال یافتن نقش مناسب در ساختار جدید روابط بین‌المللی می‌باشد.

ایران دارای مسیرهای ترانزیت مناسبی به آسیای مرکزی و جهان هست و رابط دریای خزر به خلیج فارس و دریای عمان می‌باشد. از مهم‌ترین صادرکنندگان نفت و دومین دارنده ذخایر گاز جهان است. پس ایران از هند بیشتر اهمیت دارد. با انتخاب آقای خاتمی تغییراتی در سیاست خارجی ایران حاصل شد. روابط ایران با کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس بهبود یافت. ایران به توسعه صادرات غیرنفتی توجه یافته و دارای پتانسیل خوبی در صنعت توریسم می‌باشد. ایران توجه ویژه‌ای به ارتباط با کشورهای ارمنستان، ترکمنستان و قزاقستان دارد. همچنین دارای روابط خوبی با کشورهای چین، روسیه و هند است و با اکثر کشورها به جز اسرائیل دارای رابطه می‌باشد.

به‌طور کلی آنچه که به عنوان نتیجه از مجموع بحثهای میزگرد به دست آمد، مطالب خوب و قابل توجهی است که می‌توان به شرح زیر بیان کرد:

۱. تأسیس مرکزی جهت ارتباط مداوم بین دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی و

مؤسسه روابط بین‌الملل کی‌یف.

۲. پیش‌بینی سفر آتی وزیر امور خارجه اوکراین به تهران.

۳. توسعه مناسبات فرهنگی و تبادلات بیشتر علمی و فرهنگی بین دو کشور.

۴. برگزاری کمیته‌های کارشناسی جهت فعال‌سازی بخش انرژی جهت صادرات انرژی به اوکراین و انتقال آن به اروپا از طریق کشور اوکراین.

۵. لزوم برقراری ارتباطات بانکی جهت تسهیل ارتباطات تجاری و اقتصادی دو کشور.

۶. توجه لازم به فعال‌سازی کریدور حمل‌ونقل شمال - جنوب و همکاری در چارچوب

تراسیکا.

۷. تأسیس بانک اطلاعات کالاهای ایرانی و اوکراینی و معرفی پتانسیل‌های استان‌های

دو کشور جهت فعال‌کردن بخش خصوصی و انتقال تجربیات و اطلاعات لازم.

۸. تأسیس گروه دوستی جهت توسعه همکاری‌های فرهنگی، علمی، سیاسی و اقتصادی

دو کشور.

سومین میزگرد مشترک ایران و اوکراین در فضایی کاملاً دوستانه و صمیمی برگزار شد و

طرف‌های اوکراین ضمن ابراز خرسندی خواستار توسعه هر چه بیشتر همکاری‌ها به‌ویژه در بخش اقتصادی بودند.

معاون محترم آموزش و پژوهش علاوه بر ایراد سخنرانی در مراسم افتتاحیه میزگرد،

چندین ملاقات عمده از جمله ملاقات با ریاست انستیتو روابط بین‌الملل کی‌یف، جناب آقای

لئونید گوبرسکی و معاون اول وزیر امور خارجه اوکراین انجام دادند.

حسن نیازی